

keller

JULIUSZ KELLER (1911–2006)

Juliusz Keller urodził się 20 czerwca 1911 roku. Studiował w Politechnice Warszawskiej w Sekcji Prądów Słabych Wydziału Elektrycznego. Studia ukończył w 1935 roku z wynikiem bardzo dobrym.

Po odbyciu służby wojskowej, w 1936 roku rozpoczął pracę w Państwowym Instytucie Telekomunikacyjnym, gdzie zajmował się miernictwem parametrów aparatury telewizyjnej, budowanej wówczas w Polsce po raz pierwszy. Z tą tematyką wiąże się jego pierwsza publikacja *Miernik zniekształceń fazy w czwórnikach elektrycznych* („Przegląd Radiotechniczny”, 1937).

W czasie wojny pracował w Wytwórni Oscylatorów Piezoelektrycznych, a następnie w Polskich Zakładach Philipsa jako kierownik działu aparatury pomiarowej. W ramach działalności konspiracyjnej w Armii Krajowej był członkiem grupy produkującej sprzęt radiowy na potrzeby podziemnego Państwa Polskiego.

Po zakończeniu wojny, w 1945 roku, podjął pracę w Politechnice Warszawskiej, pracując równocześnie w różnych instytucjach naukowych. W Politechnice był zatrudniony początkowo w Zakładzie Radiotechniki jako starszy asystent, a następnie wykładowca. Od 1946 roku współorganizował (z profesorem Cezarym Pawłowskim i Stanisławem Nowosielskim) Sekcję Elektrotechniki Medycznej na Wydziale Elektrycznym Politechniki. Były to pierwsze na świecie studia w zakresie ogólnie pojętej elektrotechniki medycznej, zwanej elektromedycyną. Tworzenie specjalności miało wybitnie pionierski charakter i wymagało

strategicznej wizji rozwoju dziedziny. Zyskała ona zainteresowanie naukowców zagranicznych. Od 1948 roku Juliusz Keller pełnił funkcję zastępcy profesora. W tym czasie brał udział w tworzeniu Zakładu, a potem Katedry Budowy Aparatów Elektromedycznych na Wydziale Łączności. Opracował programy nauczania i prowadził wykłady z przedmiotu „Aparaty elektromedyczne” na kursach magisterskich i inżynierskich oraz był opiekunem prac dyplomowych z tej dziedziny. Opracował też skrypt do części swoich wykładów.

W latach 1955–1959 organizował na Wydziale Łączności specjalizację Elektroniczna Aparatura Jądrowa oraz przygotował programy i wykłady związane z tą dziedziną. Podobne specjalności istniały wówczas w niewielu ośrodkach akademickich na świecie. Obok działalności dydaktycznej Juliusz Keller prowadził na Politechnice prace naukowe i konstrukcyjne z zakresu elektronicznej aparatury medycznej i jądrowej. W Katedrze Budowy Aparatów Elektromedycznych opracowano

Słowa kluczowe

- elektronika jądrowa
- aparatura elektromedyczna

K

pod jego kierunkiem m.in. pierwszy w Polsce elektroencefalograf i unikatowy w świecie stereowektokardiograf, pozwalający na przestrzenne odwzorowanie prądów czynnościowych serca. Za opracowanie stereowektokardiografu kierowany przez niego zespół otrzymał w 1953 roku Nagrodę Państwową w dziedzinie nauki. Za całokształt pracy Juliusz Keller otrzymał w 1954 roku tytuł profesora nadzwyczajnego. W latach 1962–1964 był prodziekanem Wydziału Łączności Politechniki Warszawskiej. Pracę w Politechnice Warszawskiej zakończył w 1970 roku, w czasie rozwiązywania Katedry Budowy Aparatów Elektromedycznych wskutek reorganizacji Uczelni.

Równoległe z pracą na Politechnice Juliusz Keller pracował w różnych instytucjach naukowych, zawsze tam, gdzie powstawały nowe ośrodki naukowo-techniczne, zajmujące się nowymi zagadnieniami. Prowadził nie tylko prace naukowe, ale także pełnił różne funkcje kierownicze. W latach 1945–1952 w Państwowym Instytucie Telekomunikacyjnym zajmował się stabilizacją częstotliwości drgań elektrycznych. Następnie kontynuował te prace w Instytucie Podstawowych Problemów Techniki Polskiej Akademii Nauk w latach 1952–1955. W latach 1955–1963 kierował kilkudziesięcioosobowym zespołem w Instytucie Badań Jądrowych w Świerku. Zorganizował tam zakład prowadzący pierwsze w kraju prace z zakresu elektroniki jądrowej. W latach 1963–1971 pracował w nowo utworzonym Centralnym Laboratorium Ochrony Radiologicznej w Warszawie.

W 1971 roku przeniósł się do nowo powstałego Centralnego Ośrodka Techniki Medycznej przy Ministerstwie Zdrowia i Opieki

Spółecznej. Początkowo pełnił tam funkcję zastępcy dyrektora ds. naukowo-technicznych, a następnie p.o. dyrektora. Oprócz ogólnego kierowania pracami z dziedziny techniki medycznej prowadził tam własne prace badawcze dotyczące pomiaru parametrów układu krążenia. W latach 1970–1973 kierował kilkudziesięcioosobowym zespołem opracowującym dwutomową monografię *Elektronika medyczna*. W Centralnym Ośrodku Techniki Medycznej przeszedł na emeryturę w 1981 roku, pracując nadal w charakterze doradcy naukowego.

Juliusz Keller był przewodniczącym lub członkiem wielu rad naukowych, komitetów i komisji.

Szczególnie należy podkreślić jego wielką aktywność na stanowisku prezesa Komitetu Nauki i Techniki Naczelnej Organizacji Technicznej. Był także prezesem Komitetu Stowarzyszenia Elektryków Polskich ds. Inżynierii Medycznej (1968–1993). Dzięki niemu odbywały się cykliczne seminaria naukowo-techniczne Komitetu, a także organizowano ogólnopolskie wystawy aparatury medycznej i związane z nimi sympozja naukowo-techniczne. Juliusz Keller uczestniczył w wielu międzynarodowych konferencjach naukowych. Był członkiem kilku naukowych towarzystw międzynarodowych (International Federation for Medical and Electrical Engineering, International Organization of Medical Physics, International Radiation Protection Association). Stanowił przykład naukowca, który, mimo że był profesorem, nie przestał być inżynierem. Warto szczególnie podkreślić jego osiągnięcia w dziedzinie inżynierii biomedycznej.

Zmarł 1 maja 2006 roku.

